

KANUN

**TÜRK SİVİL HAVACILIK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 655 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN****Kanun No. 7519****Kabul Tarihi: 4/7/2024**

MADDE 1- 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, deniz ve içsular ulaşımını geliştirmek ve serbest, adil, sürdürülebilir bir rekabet ortamı sağlamak amacıyla sınırlı olmak üzere ve özel kanunlarda ve kanun hükmünde kararnamelerde aksine hüküm bulunmadıkça liman, iskele ve kıyı yapılarında gemilere verilen hizmetlere ilişkin gerektiğinde taban ve tavan ücretlerini tespit etmek ve uygulamasını denetlemekle yetkilidir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, özel kanunlarda ve kanun hükmünde kararnamelerde aksine hüküm bulunmadıkça deniz yetki alanlarında, suyollarında ve içsularında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin ücretleri ile liman idari sınırlarında demirleyen gemilerin demirleme ücretlerini ve bu ücretlerin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar ile muafiyetleri belirler. Demirleme ücret tarifesi, bir günlük demirde kalma süresi için, geminin seferi, demirde kalma süresi, aylık veya yıllık toplu ödeme, demirleme nedeni, demirlediği yer gibi unsurlar göz önünde bulundurularak geminin grostonu başına iki Türk Lirasını geçmemek üzere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından belirlenir. Bu miktar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır. Cumhurbaşkanı, bu miktarı on katına kadar artırmaya yetkilidir. Demirleme ücretleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi hesabına yatırılır. Yatırılan miktarın %50’si takip eden ayın beşine kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimine aktarılır.”

MADDE 2- 618 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Türkiye deniz yetki alanlarında, suyollarında ve içsularında verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yürütülür. Bakanlık bu hizmetleri, bu maddede belirtilen usul ve esaslar dâhilinde gerçek veya tüzel kişilere yaptırabilir veya devredebilir. Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu yararı ve sorumluluğu önceliğiyle, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesi gözetilerek seyir emniyeti ile can, mal, deniz ve çevre emniyeti ve güvenliği odaklı olarak yürütülmesi esastır. Bu madde kapsamında gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan hizmetlerin mevzuata uygunluğu ve sürekliliği Bakanlık tarafından denetlenir. Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetinin verilmesine ilişkin teknik gereklilikler, hizmet standartları, hizmeti verecek olan gerçek ve tüzel kişilere ilişkin şartlar, istisnalar, yasaklar ve yükümlülükler gibi usul ve esaslar ile bölgesel hizmet sahaları Bakanlık tarafından belirlenir.

İstanbul ve/veya Çanakkale Boğazlarından geçiş esnasında verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının belirlediği usul ve esaslar dâhilinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür. Bu konuda gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri yetkilendirilemez veya hizmet alımı yapılamaz.

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilen liman tesisleri ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında işletme hakkı devri/verilmesi yöntemiyle özelleştirilen liman tesisleri ve 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanun kapsamında işletilen liman tesislerinin, sözleşmelerinde hüküm olması halinde sadece bu tesislere yönelik kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerini verebilirler. Mevki ve mesafeler itibarıyla bölgesel hizmet sahaları veya herhangi bir liman tesisi kümelenmesi ile ilgisi ve irtibatı bulunmayan liman tesislerinin kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri kazanılmış hak oluşturmayacak şekilde ilgili tesisler tarafından verilebilir. Bu fıkrada belirtilen liman tesisleri söz konusu hizmetleri, yönetmelikle belirlenen gereklilikler ile hizmet standartlarını sağlamak ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uymak koşulu ile Bakanlıkça düzenlenen izin kapsamında yürütür.

Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti vermekte olan gerçek veya tüzel kişilerin, kılavuzluk ve römorkörcülük ile bunlarla bağlantılı palamar ve yer değiştirme gibi hizmetlerden elde ettiği gelirlerden oluşan aylık gayrisafi hasıllattan, Aliaga, Ambarlı, Gemlik, İskenderun, Kocaeli ve Mersin Bölge Liman Başkanlıkları merkez idari sahasındakiler için %30; Bandırma, Ceyhan, İzmir, Samsun, Tekirdağ, Tuzla ve Yalova Bölge Liman Başkanlıkları merkez idari sahasındakiler için %25; Antalya, Çanakkale, İstanbul, Karadeniz Ereğli ve Zonguldak Bölge Liman Başkanlıkları merkez idari sahasındakiler ile Karabıga ve Taşucu Liman Başkanlıkları idari sahasındakiler için %20; diğer bölge liman başkanlıkları veya liman başkanlıkları idari sahasındakiler için %10; İstanbul ve/veya Çanakkale Boğazlarından geçiş bölgesi için %20 oranında pay alınır. Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin verildiği deniz alanlarındaki deniz trafik yoğunluğu göz önünde bulundurularak aylık gayrisafi hasıllattan alınan payları %40’a kadar artırmaya veya %5’e kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Kılavuzluk veya römorkörcülük hizmeti verenlerin, verdikleri

hizmetten Bakanlığın belirlediği tarifeden daha düşük bir ücret almaları veya ücret almamaları hâlinde dahi ödeyecekleri pay, tarife üzerinden hesaplanarak ödenir. Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti vermekte olan gerçek veya tüzel kişilerce ödenecek pay, en geç hizmetin verildiği ayı takip eden ayın on beşine kadar Bakanlık döner sermaye işletmesi muhasebe birimi hesaplarına yatırılır. Yatırılan miktarın %50'si takip eden ayın beşine kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimine aktarılır.

İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen yerler ile askeri tesisler dışında, sınırları ile hizmet koşulları yönetmelikle belirlenen bölgesel hizmet sahalarında verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri, 4046 sayılı Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen işletme hakkının verilmesi yöntemi kullanılarak ihale yoluyla gerçek veya tüzel kişilere yirmi yılı geçmemek üzere Bakanlık tarafından devredilebilir. Bu madde kapsamında yapılacak özelleştirme ihalesinde değer tespiti yapılmaz. Özelleştirme ihalesi, işletme hakkı verilmesi sözleşmesi için geçerli olacak kılavuzluk ve römorkörcülük ile bunlarla bağlantılı palamar ve yer değiştirme gibi hizmetlerden elde edilen gelirlerden oluşan aylık gayrisafı hasıllattan verilecek pay oranının belirlenmesi amacıyla, 4046 sayılı Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen pazarlık usulü uygulanmak suretiyle gerçekleştirilir. Pazarlık usulü, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri için dördüncü fıkra uyarınca ilgili bölgede uygulanan pay oranı üzerinden artırma yapılmak suretiyle gerçekleştirilir. Ancak Aliağa, Ambarlı, Ceyhan, Gemlik, İskenderun, Kocaeli ve Mersin Bölge Liman Başkanlıklarını kapsayan bölgesel hizmet sahalarında artırma yapmaya esas pay oranı kılavuzluk hizmetleri için %40'tır. Yeterliliği sağlayan bütün teklif sahiplerinin katılımı ile pazarlık görüşmesi yapılır ve pazarlık görüşmesine katılan bütün teklif sahiplerinin katılacağı açık artırma suretiyle ihale sonuçlandırılır. İhale, Bakanlık bünyesinde, Bakan tarafından belirlenen ve beş kişiden oluşan ihale komisyonu tarafından gerçekleştirilir. İhale komisyonu 4046 sayılı Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen usul ve esaslara göre çalışır ve sekretaryasını Denizcilik Genel Müdürlüğü yürütür. Bu madde kapsamında yapılacak işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunmaz. Bir bölgesel hizmet sahasında kılavuzluk hizmetleri ve römorkörcülük hizmetleri aynı kişilere ihale edilmez. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabidir. İhale aşamasında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ceza ve yasaklama hükümleri, sözleşmenin uygulanması aşamasında 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun ceza, yasaklama ve sözleşmenin feshi hükümleri uygulanır.

Bakanlık, herhangi bir bölgesel hizmet sahasında veya liman tesisinde, kılavuzluk veya römorkörcülük hizmetlerinin yürütülmesine yönelik talep olmaması, bu hizmetleri yürüten gerçek veya tüzel kişilerin sunduğu hizmetin süresinden önce herhangi bir nedenle sona ermesi veya iptal edilmesi yahut mücbir sebep durumunun gerçekleşmesi halinde geçici olarak yeterli hizmet verebilecek şartları haiz mevcut kılavuzluk veya römorkörcülük hizmeti veren gerçek veya tüzel kişileri, kamu yararı amacıyla sınırlı olmak üzere, kapasite ve coğrafi yakınlık gibi hususları gözeterek makul bir süre için görevlendirebilir veya bu hizmetleri kendisi verebilir.

Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti verenlerin Bakanlıkça belirlenen şartları sağlayamamaları veya kaybetmeleri ve verilen süre içerisinde şartları yerine getirememeleri halinde ilgili sahada hizmet vermesine izin verilmez. Bu maddede belirlenen yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere Bakanlık veya ilgili liman başkanlığı tarafından ihlalin niteliğine göre yüz bin Türk Lirasından iki milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezalarının uygulanması, ilgili döneme ait payların ödenmesine ilişkin yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 3- 618 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Yük veya yolcu elleçleme amacıyla limanlarımıza gelen veya limanlarımızdan ayrılan ticari gemilerin saldıkları sera gazı emisyonlarının karşılığı olarak bu madde kapsamında hesaplanarak gemi sahiplerinden tahsil edilen tutarlar genel bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir olarak kaydedilir. Alınacak bedeller, doğrulanan sera gazı emisyonları ile Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi güncel karbon fiyatı temel alınarak belirlenir ve bu bedel her yıl, bir sonraki yılın eylül ayı sonuna kadar bir önceki yılın toplam bedeli olarak ödenir.

Genel bütçenin (B) işaretli cetvelinde özel gelir olarak tahmin edilen gelir karşılığı tutarlar, yeşil denizcilik için araştırma, geliştirme, dönüşüm ve yeni yapım faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesine özel ödenek olarak öngörülür. Ödenek tutarını aşan gelir gerçekleştirmeleri karşılığında ödenek eklemeye ve ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Özel gelir ve ödeneklerin kullanımına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir.

Uygulama kapsamına alınacak gemilerin cinsi, sefer bölgesi, tonajı, gemilerden alınacak emisyon bedeli oranları, emisyonların izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4- 618 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca çıkarılacak yönetmelik bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulur. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini müteakip en geç bir ayın sonunda aynı maddenin beşinci fıkrasında belirtilen ihalelerin işlemleri başlatılır. Söz konusu ihale süreçleri tamamlanıncaya kadar mevcut kılavuzluk veya römorkörcülük hizmeti vermekle yetkilendirilmiş veya görevlendirilmiş

gerçek veya tüzel kişiler, hizmet vermeye, yetkilendirildikleri veya görevlendirildikleri şartları korumak ve ek 1 inci maddenin dördüncü fıkrasına göre pay ödemek kaydıyla devam edebilir. İhalenin tamamlanmasını müteakip bu kişilerin yetkileri ve görevleri sona erer.

Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti veren tüm gerçek ve tüzel kişiler ile birinci fıkra uyarınca söz konusu hizmeti verenler aylık gayrisafı hasılatından ödeyecekleri payları 1/3/2024 itibarıyla öder.”

MADDE 5- 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “belgelerinde belirtilmiş durumlarına uygunlukları ile” ibaresi “belgelerin uygunluğu ile diğer” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Yapılacak denetimin usul ve esasları İdare tarafından yönetmelikle belirlenir. Bu denetim, İdare tarafından oluşturulan, liman giriş ve çıkış işlemlerinin takip edildiği sistem üzerinden sunulan belgeler üzerinden de yapılabilir.”

MADDE 6- 4922 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan “yangın söndürme” ibaresinden sonra gelmek üzere “, seyir ve telsiz ekipmanları” ibaresi eklenmiş, “yılıda en az bir defa denetlenir.” ibaresi “ve bu hususların denetimi; uluslararası sözleşmeler kapsamında olan gemiler için taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere göre, kapsam dışında kalan ticaret gemileri için ise İdare tarafından çıkarılan yönetmeliklere göre belirlenir.” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- 4922 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Denize elverişlilik belgesi olup da liman sınırlarını geçerek denize çıkacak her ticaret gemisi,” ibaresi “Ticaret gemileri” şeklinde, “denetlenir” ibaresi “yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre denetlenebilir” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasının birinci cümlesine “İdare,” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu madde ile 2 nci maddede belirtilen denetimler bakımından” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 4922 sayılı Kanununun 26 ncı maddesine “6 ncı” ibaresinden önce gelmek üzere “2 nci,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun ek 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde olan devlet ormanlarındaki erişme kontrolü uygulanan karayollarında yük aktarmak için zaruri olan yükleme ve boşaltma işlemlerine ait geçici depolar ve bunların tamamlayıcısı olan tesislere karayolu sınır çizgisi içinde kalmak ve her bir tesis için 60.000 metrekareyi geçmemek kaydıyla ağaçlandırma bedeli alınarak izin verilebilir. İzne konu tesislerin kiralanması, özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devredilmesi veya yap-işlet-devret modeliyle yaptırılması ve işlettirilmesi halinde orman sayılan alana isabet eden; sözleşmesi gereği ilgili idareye ödenmesi gereken kira bedelinin veya işletme hakkının devredilmesi halinde devir bedelinin %50’si Orman Genel Müdürlüğü özel bütçe hesabına izin sahibi tarafından yatırılır. İzinler, ilgili kamu idareleri veya kamu kurum ve kuruluşları adına devam eder, taahhüt senetlerinde yer alan haklar işletme süresi içinde aynı şekilde işleticiler tarafından kullanılır ve yükümlülükler yine işletme süresi içinde işleticiler tarafından yerine getirilir.”

“Devlet ormanlarında ulaşım hizmeti maksadıyla verilen havaalanı/havalimanı izin alanı içerisinde yolcuların zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak sağlık, otel, motel, lokanta, dinî tesis, alışveriş üniteleri gibi tesislerle akaryakıt istasyonu, lojistik, kargo tesisleri, yönetim ve idari binalar, geçici konaklama tesisleri ve terminal binalarına havaalanı/havalimanı sınırları içinde kalmak kaydıyla 17 nci madde hükümlerine göre izin verilebilir. Genel bütçe kapsamındaki idareler ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne yapılan, işletilen, işlettirilen veya yap-işlet-devret modeli esas alınarak yaptırılan ve işlettirilen tesislerden herhangi bir bedel alınmaz.

Havaalanı/havalimanı izin alanı içerisinde kalan tesislerin yap-işlet-devret modeli esas alınarak yaptırılması halinde izin sahibinin talebi üzerine yüklenici/görevli şirket adına üst hakkı tesis edilebilir. İzinler izin sahibi adına devam eder. Adına üst hakkı tesis edilen yüklenici/görevli şirketten ağaçlandırma bedeli dışında kira dâhil başkaca hiçbir bedel alınmaz.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne yapılacak demiryolu ve buna bağlı elektrifikasyon, sinyalizasyon, haberleşme tesisleriyle bunların tamamlayıcısı olan yük merkezi ve yolcu taşıma istasyonu gibi zorunlu tesislere 17 nci maddenin üçüncü fıkrası esaslarına göre verilen izinlerden bedel alınmaz.”

MADDE 10- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, devlet ormanlarında ulaşım hizmeti maksadıyla verilen havaalanı/havalimanı izin alanı sınırları içerisinde yapılan, işletilen, işlettirilen veya yap-işlet-devret modeli esas alınarak yaptırılan ve işlettirilen yolcuların zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak sağlık, otel, motel, lokanta, dinî tesis, alışveriş üniteleri gibi tesislerle akaryakıt istasyonu, lojistik, kargo tesisleri, yönetim ve idari binalar, geçici konaklama tesisleri ve terminal binaları havaalanı/havalimanınının müştemilatı sayılır ve Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. İzin verilen tesislerden herhangi bir bedel alınmaz. Alınan bedeller iade edilmez.”

MADDE 11- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 27 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetleme ve erişim

MADDE 27 - Ülkemizde ve/veya yurtdışında sivil havacılık faaliyeti gerçekleştiren ve/veya yurtdışında yerleşik olup ülkemize sivil havacılık faaliyetleri kapsamında hizmet veren veya hizmet vermek üzere başvuruda bulunan tüm yerli ve yabancı gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yapacağı veya yaptıracağı denetim ve incelemeye tabidirler.

Yapılacak denetimin esasları, denetim ekibinin seçimi ile görev, yetki ve sorumlulukları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen tüm gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları, gerçekleştirdiği sivil havacılık faaliyeti ile ilgili; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün düzenlemelerini takip etmek, verdiği talimatlara uymak, taraf olunan uluslararası anlaşmalar doğrultusunda yapılan denetim ve inceleme kapsamında talep edilen bilgi ve belgeyi vermek ve her türlü tesis, ürün ve ekipmana erişimi sağlamakla yükümlüdür.

Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen teknik denetçiler, denetimlerde;

a) Hava aracının uçuşa elverişli olmaması,

b) Mürettebatın o hava aracı tipi için gerekli nitelikleri taşımaması veya uçuşu yürütecek fiziksel ya da zihinsel kapasiteye sahip olmaması,

c) Operasyonun can ve mal emniyeti için tehlike oluşturması,

ç) Tespit edilen eksiklik veya bulguların can ve mal emniyeti ile uçuş emniyetini doğrudan ilgilendirmesi,

durumlarında uygunsuzlukların ivedilikle düzeltilmesini istemeye, mevzuatta belirtilen gerekliliklerin uygulanmasını istemeye, havacılık işletmesinin ya da yeterlik belgesi gerektiren personelin ve/veya havacılık hizmet sağlayıcılarının faaliyetini durdurmaya yetkilidir.”

MADDE 12- 2920 sayılı Kanununun 35 inci maddesinde yer alan “Uygun” ibaresi “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen standartlara uygun” şeklinde değiştirilmiş ve “bulunan” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce sertifikalandırılan” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 2920 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tüm yolcular, havacılık güvenliğinin ihlal edilmemesiyle sınırlı olmak üzere, havaalanlarına ve hava araçlarına geçerken yanlarındaki eşyaları ile birlikte teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile kontrol edilir ve aranır. Ancak teknik cihazlarla yapılan kontrollerin sonuçlandırılmaması durumunda bahse konu yolcu kendisinin ve eşyasının elle aranmasını kabul etmediği takdirde havaalanı ve hava aracına kabul edilmez. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

Havacılık güvenlik tedbirleri; can ve mal güvenliğini sağlamak, hava araçlarına, havacılık tesislerine ve kişilere yönelik yasa dışı eylemleri önlemek amacıyla genel kolluğun gözetiminde özel güvenlik görevlileri tarafından da yerine getirilebilir.

Özel güvenlik görevlileri, havaalanı mülki idare amirinin yazılı emrine istinaden genel kolluk gözetiminde havacılık tesislerine girişte; kişilerin üstünü, eşya, bagaj, kargo ve diğer mallarını teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile kontrol edebilir ve arayabilir.

Güvenlik sistemi veya cihazlarla yapılan kontrol sırasında bagaj, kargo ve diğer mallar, havacılık güvenliğinin ihlal edileceği şüphesinin ortaya çıkması durumunda, havaalanı mülki idare amirinin yazılı emrine istinaden yolcusu veya sahibi olmaksızın genel ve özel kolluk gözetiminde özel güvenlik görevlileri tarafından teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile aranabilir, açılabilir ve taşınması yasaklı nesnelere emanete alınabilir.

4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun adli aramaya ilişkin hükümleri saklıdır.

Havaalanı mülki idare amiri tarafından havacılık alanında çalışacak ve gizlilik dereceli bilgilere erişim sağlayacak kişiler, 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasının 17 numaralı eki ile uluslararası uygulamalara ve önlemlere uygun olarak belirlenen, havaalanlarının güvenlik tahditli alanlarına refakat edilmeden erişim sağlayacak kişiler, bu alanlarda güvenlik kontrolü uygulamak ya da uygulanmasını sağlamaktan sorumlu kişiler ile yolcu dışındaki diğer kişiler hakkında 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü veya havaalanı mülki idare Amirliği tarafından yolcu dışındaki kişiler için düzenlenen giriş izni veya yetki belgesi veya sertifikalarının yenilenmesi halinde yenilenir. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmadan güvenlik tahditli alana girecek yolcu dışındaki kişilere refakat edilmesi zorunludur. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri saklı olup uçak mürettebatına;

a) Yolcuların mevcut olabileceği alanlarda,

b) Geldikleri veya gidecekleri hava aracının hemen yakınındaki alanlarda,

c) Mürettebata tahsis edilen alanlarda,

ç) Mürettebat üyelerinin geldiği veya gideceği hava aracı ile giriş noktası veya terminal arasında kalan alanlar dışında kalan güvenlik tahditli alanlarda,

refakat zorunludur.”

MADDE 14- 2920 sayılı Kanununun 47 nci maddesinin başlığı “Havaalanları ve çevresinde yapılaşma sınırlamaları” şeklinde, birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde, altıncı fıkrasında yer alan “valilik” ibareleri “Mahallin en büyük mülki idare amiri” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Havaalanlarının ve ilgili tesis ve teçhizatın dâhilinde ve çevresinde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce belirlenen esaslar ve yayımlanan plan sınırları çerçevesinde hava trafiğini ve seyrüsefer yardımcı cihazlarını engelleyecek ve havacılık emniyetini ve güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ve yükseklikte bina, yapı, inşaat yapılması, ağaç ve direk dikilmesi, tesis kurulması ve yaban hayatının oluşmasına veya gelişmesine sebebiyet vererek havacılık emniyetini tehlikeye sokacağı değerlendirilen tesislerin kurulması yasaktır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, havaalanları ve seyrüsefer yardımcı cihazlarının etrafında havacılık emniyetini tehlikeye düşürebilecek yapı, bina, ağaç, direk gibi tesisleri ilgili mahallin en büyük mülki idare amiri aracılığıyla kaldırtabilir.”

“Havaalanı ve çevresinde havacılık emniyetini tehlikeye düşürebilecek yapılar ile yaban hayatının oluşmasına veya gelişmesine sebebiyet verecek durumların tespit edilmesi halinde, havaalanı işletmecisi tarafından yapılacak tehlike değerlendirme çalışmaları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce değerlendirilir. Değerlendirme neticesinde uçuş emniyetini tehlikeye düşürebilecek hususların bulunduğu karar verilmesi halinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı söz konusu tesislerin kaldırılması veya tehlikenin bertaraf edilmesini sağlamak amacıyla faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması da dâhil olmak üzere gerekli işlemleri yapar veya yapılmasını sağlar. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 15- 2920 sayılı Kanununun 143 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bin” ibaresi “yirmibin” şeklinde, “onbin” ibaresi “beşyüzbin” şeklinde, (b) bendinde yer alan “beşyüz” ibaresi “onbin” şeklinde, “onbin” ibaresi “beşyüzbin” şeklinde, ikinci fıkrada yer alan “beşyüz” ibaresi “onbin” şeklinde, “onbin” ibaresi “beşyüzbin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 2920 sayılı Kanununun 144 üncü maddesine birinci fıkradan önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, maddenin mevcut birinci fıkrasında yer alan “beşbin” ibaresi “ellibin” şeklinde, mevcut ikinci fıkrasında yer alan “onbin” ibaresi “yüzbin” şeklinde değiştirilmiş, mevcut üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Türk Hava Sahasında işletilecek veya kullanılacak sivil İnsansız Hava Aracı (İHA) sistemlerinin ithali, satışı, ruhsatlandırılması, kayıt ve tescili, uçuşa elverişliliğin sertifikalandırılması, sistemleri kullanacak kişilerin sahip olması gereken nitelikleri, uçuş izinlerinin verilmesine ve hava trafik hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.”

“Uçuş izni almadan veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce/mülki idare amirlerince belirlenen alanlar dışında insansız hava aracı uçurandan genel kolluk kuvvetleri tarafından tespit edilen kişiler hakkında mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından altmışbin Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

İHA sistemlerinin ithaline, satışına, tesciline, ruhsatlandırılmasına, uçuşa elverişliliğin sağlanmasına, sistemleri kullanacak kişilerin sahip olması gereken niteliklere ilişkin düzenlemelere aykırılıkları tespit edilenlere Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.”

MADDE 17- 2920 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Devlet ormanları kapsamındaki alanlarda havaalanı/havalimanı projeleri kapsamında, havaalanı/havalimanı sınırları içerisinde hava ve kara tarafı için gerekli tesis alanları ile yolcuların zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak sağlık, otel, motel, lokanta, dinî tesis, alışveriş üniteleri gibi tesislerle akaryakıt istasyonu, lojistik, kargo tesisleri, yönetim ve idari binalar, geçici konaklama tesisleri ve terminal binaları için verilen izinlerden herhangi bir bedel alınmaz.”

MADDE 18- 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş, yedinci ve sekizinci fıkralarında yer alan “Üçüncü” ibareleri “Dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

“e) Anonim, sermayesi paylara bölünmüş komandit, limited şirket ve kooperatiflerin birleşme, bölünme ve tür veya unvan değişiklikleri nedeniyle yapılacak kayıt değişiklikleri ile gemi ve yatların miras yoluyla intikali nedeniyle yapılacak kayıt işlemlerinde (a) bendinde belirtilen kayıt harcı alınmaz. Geminin payının devredilmesi halinde kayıt harcı, devredilen hisse oranında alınır.

f) Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı yahut kaydedilecek ana sevk sistemi sıvılaştırılmış doğal gaz hariç fosil yakıt kullanmayan gemi ve yatlardan (a) bendinde belirtilen harçlar alınmaz, (b) bendinde belirtilen harcin %50’si alınır.”

MADDE 19- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanununun 29 uncu maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına “hizmet tesisleri ve” ibarelerinden sonra gelmek üzere “yük aktarma merkezleri gibi” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 20- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1259 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Zorunlu sigorta bedelinin sınırı her kaza için yolcu başına, uluslararası sefer yapabilmek için ruhsat almış bir gemi ile yolcu taşındığı takdirde 250.000 Özel Çekme Hakkından, uluslararası sefer için gerekli ruhsatı olmayan bir gemi ile yolcu taşındığı takdirde 100.000 Özel Çekme Hakkından az olamaz.”

MADDE 21- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “her yılın sonunda” ibaresi “aylık dönemler itibarıyla” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasına “gerçekleşen net maliyeti” ibaresinden sonra gelmek üzere “, harcamanın yapıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin sunulduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Evrensel posta hizmetlerine ilişkin giderleri karşılamak üzere evrensel posta hizmeti yükümlüsüne ya da sağlayıcısına avans ödenebilir. Avans ödemesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 22- 6475 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(7) Sermayesinin yarısından fazlası PTT’ye ait olan şirketlerde kamu kurum ve kuruluşlarına personel istihdam edilmesine dair mevzuat hükümlerine tabi olunmaksızın 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir. Şirketlerde istihdam edilecek personelin işe alınması ve mali hakları hususlarında; görev yapılan unvan, eğitim, tecrübe, dil bilgisi ve alanında uzmanlığı esas alınmak kaydıyla ilgili şirketlerin yönetim kurulları yetkilidir.”

MADDE 23- 6475 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Disiplin cezalarının çeşitleri ve uygulanacak haller

EK MADDE 1- (1) PTT’de idari hizmet sözleşmeli olarak görev yapan personele uygulanacak disiplin cezaları ile ceza gerektiren fiil ve haller hakkında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesi uygulanır. Ancak;

a) Aylıktan kesme cezası; brüt sözleşme ücretinden 1/30 ilâ 1/8 arası oranlarda kesinti yapılması,

b) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası; brüt sözleşme ücretinden 1/4 ilâ 1/2 arası oranlarda kesinti yapılması,

c) Devlet memurluğundan çıkarma cezası; bir daha PTT’de herhangi bir göreve alınmamak üzere sözleşmenin feshi,

suretiyle uygulanır.

(2) PTT’de idari hizmet sözleşmeli olarak görev yapan personel hakkındaki disiplin işlemlerine ilişkin, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Kanunun Dördüncü Kısımının “Disiplin” başlıklı Yedinci Bölümünde yer alan hükümler uygulanır.”

MADDE 24- 6475 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Disiplin cezası vermeye yetkili amirler ve kurullar

EK MADDE 2- (1) Disiplin işlemleri; disiplin amirleri, Teşkilat Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulunca yürütülür.

(2) Uyarı, kınama ve 1/30 ilâ 1/8 arası ücret kesintisi yapılması cezası disiplin amirleri; 1/4 ilâ 1/2 arası ücret kesintisi yapılması cezası merkez teşkilatında Merkez Disiplin Kurulu, taşra teşkilatında ise Teşkilat Disiplin Kurulu; sözleşmenin feshi cezası Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilir.

(3) Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirleri ve disiplin kurulları, disiplin kurullarının kuruluşu, üyeleri, çalışma ve karar usulü, disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esaslar ile bunların yetki ve sorumlulukları ve diğer hususlar Yönetim Kurulu tarafından yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 25- 6475 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma

EK MADDE 3- (1) Görevden uzaklaştırma, görevi başında kalmasında sakınca görülen personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın herhangi bir safhasında alınabilir. Görevden uzaklaştırmaya; atamaya yetkili amirler, müfettişler ve denetçiler yetkilidir.

(2) Görevden uzaklaştırmaya ilişkin işlemler, 657 sayılı Kanunun Dördüncü Kısımının “Görevden Uzaklaştırma” başlıklı Sekizinci Bölümünde yer alan hükümlere göre yapılır.”

MADDE 26- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “havacılık ve uzay” ibaresi “havacılık, uzay, raylı sistem ve denizcilik” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Çalışma zamanı ve mesai dışı hizmet bedeli

EK MADDE 2- (1) Bölge liman başkanlıkları ve liman başkanlıkları tarafından gerçekleştirilen denetim, ölçüm, belgelendirme ve diğer denizcilik işlemlerinin normal çalışma saatleri içinde yapılması esastır. Ancak, bu saatler dışında veya tatil zamanlarında işin yapılacağı bölge liman veya liman başkanlığınca, gerekli önlemler alınmak ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenecek mesai dışı hizmet bedelinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi hesabına yatırılması şartıyla işlem yapılabilir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, normal çalışma saatleri dışında verilecek hizmetleri düzenler ve kontrol eder.

(2) Birinci fıkra kapsamında; bölge liman veya liman başkanlığınca yürütülen fazla çalışmalar karşılığında elde edilen gelirlerden, bu başkanlıklarda fiilen görev yapıp mesai saatleri dışında fazla çalışma yapan memur veya sözleşmeli personelden ilgili mevzuatı kapsamında denetim yapmaya yetkili olanlara ve denetim konusunda eğitim alarak yetkilendirilmiş olanlara saat başına 160 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak

tutarı aşmamak üzere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen tutarda ayda 50 saate kadar fazla çalışma ücreti ödenebilir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bu madde kapsamında ödeme yapılanlara diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.”

MADDE 28- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

8/7/2024